

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ДОМЕННИХ ІМЕН

Національний авіаційний університет
проспект Любомира Гузара, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: alisa-d@ukr.net

Метою даної статті є винайдення підходів щодо визначення правового режиму нетипових об'єктів цивільного права, зокрема, доменних імен. Для цього необхідно проаналізувати рівень загальнотеоретичної розробки дефініції «правового режиму» в науці права, існуючі позиції щодо поняття правового режиму об'єктів цивільного права. Після чого визначити ознаки нетипових об'єктів цивільного права та, враховуючи специфіку їх, визначити оптимальні підходи щодо моделювання правового режиму останніх. *Методологічною основою* дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Використання цих методів дало можливість описати проблеми визначення правового режиму доменних імен. *Результати:* цивільно-правовий режим доменних імен обумовлюється їх правовою природою та пропонується визначити, як сукупність властивостей та об'єктивно притаманних ознак даного нетипового об'єкта, з якими норми права пов'язують певні правові наслідки. *Обговорення:* застосування до нових об'єктів цивільних прав, існуючих підходів щодо визначення правового режиму об'єктів цивільних прав є проблематичним, оскільки такі об'єкти є нетиповими та потребують винайдення нових принципів моделювання правового режиму.

Ключові слова: правовий режим; об'єкти цивільних прав; нетипові об'єкти цивільних прав; доменні імена; цифрова економіка; мережа Інтернет.

Постановка проблеми та її актуальність.

Правові системи не завжди швидко реагують на виникнення нових об'єктів технологій та швидкий розвиток правовідносин стосовно цих об'єктів. Як наслідок, фактично існуючі явища не мають законодавчого регулювання та власних правових інститутів, а існуючі правові механізми не пристосовані для вирішення проблем, які виникають у сфері цифрових технологій. У результаті – виникнення правових проблем: законодавчих прогалин та суперечностей. Одним із прикладів зазначених об'єктів технологій є доменне ім'я. Законодавче врегулювання доменного імені, на теперішній час, відсутнє. Правовий режим вказаного об'єкта цивільного права також не визначений.

На тлі переходу суспільства в еру цифрової економіки, важко переоцінити важливість врегулювання правовідносин, які виникають стосовно

нетипових об'єктів цивільних прав, зокрема, в мережі Інтернет. На жаль, існуючі законодавчі системи не завжди повноцінно можуть регулювати правовідносини, що складаються навколо нетипових об'єктів цивільних прав. За таких обставин, для ефективного здійснення прав щодо нетипових об'єктів цивільних прав необхідно на рівні загальнотеоретичної розробки винайти нові шляхи визначення правового режиму останніх.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Проблематику визначення правового режиму об'єктів права висвітлювали такі вчені, як Алексєєв С.С., Бачило І.Л., Белєвцева В.В., Беляєва Г.С., Єршова І.В., Ісаков В.Б., Йодфе О.С., Коссе Д.Д., Красавчиков О.О., Малько А.В., Мотузов Н.І., Сенчищев В.І., Шамусова Є.В. та інші. Правовий режим нетипових об'єктів цивільного права досліджували наступні науковці:

Дідук А.Г., Жуков В.І., Крат В.І., Спасибо-Фатеева І.В. та інші. Однак питання щодо моделювання правового режиму нетипових об'єктів цивільного права залишається недостатньо дослідженим, що обумовлюється швидким розвитком технологій та появою інших нетипових об'єктів цивільного права, зокрема, в мережі Інтернет.

Виклад основного матеріалу. Поняття «правовий режим» законодавчо не закріплено. Інтерпретація поняття правового режиму залишається дискусійною та залежить від багатьох чинників, зокрема, площини застосування. Така ситуація адекватна практичному застосуванню цього поняття в законодавстві, яке є дуже різноманітною.

Вочевидь, між такими поняттями як «правовий режим комбатанта» у міжнародному праві [1], «правовий режим надзвичайного стану», «правовий режим власності», про які йдеться в Конституції України [2] та «правовий режим речі», що закріплені у Цивільному кодексі України [3] є мало чого спільного.

Зі словника слів іншомовного походження можна побачити, що саме поняття терміну «режим» є досить різноманітним. «Режим» (фр., від лат., правління) 1) державний лад, спосіб правління; 2) точно встановлений розклад життя, праці, відпочинку і т. ін.; 3) система правил, заходів необхідних для тієї чи іншої мети; 4) умови діяльності, праці, існування чогонебудь [4].

Історія розвитку дефініції «правовий режим» зустрічається ще у XIII сторіччі у трактаті «De regimine principum» філософом та теологом Фоною Аквінським ближче до значення політичного режиму, як одного з проявів влади. Тоді як поняття «правовий режим» вперше згадує Леон Дюгі у своїй книзі «Конституційне право. Загальна теорія держави», де вчений визначає його як режим законності, підкорятися якому повинні всі суб'єкти права.

Розуміння правового режиму ближче до режиму законності й досі зустрічається в правових системах загального права. Так професор політології Північно-західного університету у штаті Іллінойс Уільям Херст наводить визначення «правового режиму» у самому основному зна-

ченні, як системи чи структури правил, що регулює певну фізичну територію чи дискретну сферу дії, яка заснована принаймні на якомусь законі. Така концепція часто застосовувалась до конкретних сфер американських трудових відносин чи захисту оточуючого середовища польних регіонів [5].

У теорії права термін «правовий режим» визначається, як порядок регулювання, що виражений у комплексі правових засобів, які характеризують особливу сукупність дозволів, заборон, що взаємодіють між собою, а також позитивних зобов'язань, що створюють особливу направленість регулювання. Таке визначення взято за основу у багатьох наукових працях та набуло подальшого розвитку шляхом додавання окремих елементів.

Так, у юридичній енциклопедії під редакцією Ю.С. Шемшученка, де «правовий режим» (франц. regime - порядок від лат. regimen - управління, керівництво) визначається як особливий правовий порядок, встановлений для певних сфер суспільних відносин чи суспільства в цілому. Загальними ознаками правового режиму є наявність відповідних обмежень, заборон або пільг. Правовий режим виражає нерозривний зв'язок прав, форми і змісту врегульованих правом відносин, характеризується у цьому зв'язку моментом стабільності. Визначальною засадою правового режиму є характер його юридичної бази. Нею зумовлюються його змістовні та політичні аспекти. У загальнодержавному масштабі останній може бути демократичним, авторитарним чи тоталітарним [6].

З цього визначення випливає, що правовий режим це перш за все порядок, що встановлюється у вигляді певних правил і норм які можуть регулювати поведінку особи у різноманітному колі відносин, за допомогою встановлення відповідних обмежень, заборон або пільг, тобто за допомогою способів правового регулювання.

Інші теоретики режим правового регулювання (правовий режим) визначають, як правову форму правовідносин у визначеній сфері громадського життя, що містить у собі комплекс правових засобів, якими забезпечується відповідний порядок розвитку цих відносин у часі та просторі і визначається напрямок правового ре-

гулювання. Зазначається, що правовий режим є самостійною, автономною категорією теорії права. Він відображає правову реальність, атмосферу розвитку правовідносин; поєднує правовий інструментарій (правові засоби) за допомогою якого взаємодіють між собою способи правового регулювання; розкриває внутрішнє життя права і встановлює сферу і межі правового регулювання; служить правовою формою правовідносин, що розвиваються (регулятивних, охоронних, захисних); формує правопорядок [7, с. 293].

Як бачимо загальнотеоретичне визначення «правового режиму» є досить різноманітним, тому окремі вчені пропонують розуміння правового режиму у широкому та вузькому змісті.

Так категорію правовий режим у широкому значенні прийнято розуміти як особливий порядок законодавчого врегулювання діяльності, дій або поведінки фізичних і юридичних осіб у різних сферах суспільних відносин або на певних об'єктах, що включає встановлення механізму забезпечення фактичної реалізації системи дозволів, стимулів, нормативів, гарантій, заборон, обмежень, зобов'язань, а також їх компетентне виконання і застосування заходів примусу і притягнення винних до відповідальності.

У вузькому сенсі правовий режим визначається як закріплене в нормах права, особливе сполучення юридичного інструментарію (юридичних засобів), що характеризується наявністю певних умов, конкретністю (визначеністю) суспільних відносин стосовно до певного об'єкта та таке, що переслідує сприятливу, корисну для суспільства та держави мету.

На думку О.Я. Яковлева, розуміння правового режиму у вузькому сенсі є більш вдалим, оскільки відображає специфіку засобів законодавчого нормування певних відносин. Разом із тим він піддає критиці визначення правового режиму через термін «порядок». Зокрема, вчений вважає, що термін порядок є надто розмитим і не відображає головної характеристики правового режиму – поєднання різних прийомів та засобів правового регулювання. Критикується також позиція щодо системи дозволів, стимулів, нормативів, гарантій заборон, обмежень, зобов'язань, оскільки перелічені явища, на дум-

ку науковця, не є однопорядковими. (Дозвіл є способом правового регулювання, а зобов'язання – елементом юридичного складу правовідносин). Окрім того О.Я. Яковлев звертає увагу на те, що правові режими стосуються не лише фізичних і юридичних осіб, а мають відношення до усіх суб'єктів права, зокрема, держави [8].

Дещо іншої думки дотримується Д.Д. Коссе, визначаючи «правовий режим», як особливий порядок правового врегулювання, встановлений державою у вигляді правових норм та забезпечений державним примусом, він робить висновок, що правовий режим визначається наявністю конкретного порядку. В свою чергу порядок передбачає собою технологічну послідовність здійснення одних дій за іншими, тому робиться висновок, що для встановлення правового режиму необхідне послідовне, технологічне здійснення визначених дій, порушення порядку виконання яких може потягнути за собою неадекватність правових норм існуючій дійсності [9].

Погоджуючись із двома останніми твердженнями О.Я. Яковлева, щодо застосування терміну «порядок» відносно поняття правового режиму, ми підтримуємо позицію Д.Д. Коссе. На нашу думку, визначення через термін «порядок» поняття «правового режиму» є адекватним виразом сутності останнього та відповідає вищезгаданому розповсюдженому підходу розуміння категорії «правового режиму» як «порядку регулювання». Окрім того, одним із варіантів перекладу терміну «режим» з французької мови є «порядок», тому на нашу думку, ці поняття в залежності від контексту, також можуть вживатися синонімічно.

Поділяючи загально-теоретичний підхід щодо визначення правового режиму як порядку регулювання, слід звернути увагу також на позицію науковців, які вважають, що для кожного явища об'єктивної реальності є галузевий правовий режим, який здебільшого визначає значення даного явища в типовій для нього правовій сфері. В середині галузевого правового режиму, виокремлюється інституційний, а в деяких випадках індивідуальний правовий режим даного явища [10].

З приводу встановлення правового режиму до певного явища (об'єкта) слушною також є думка, що питання щодо правових режимів (за винятком режимів галузей) виникає, головним чином, щодо суб'єктивних прав. При цьому не зважаючи на те, що сама характеристика правових режимів часто надається стосовно певних об'єктів, «режим об'єкта» лише скорочене словесне позначення порядку регулювання, що виражається в характері та обсязі прав щодо об'єкта (тим чи іншим природним об'єктам, видам майна, землі, тощо).

При визначенні правового режиму об'єктів цивільного права науковці акцентують увагу на тому, що правовий режим того чи іншого різновиду об'єктів, як правило, стосується речей. Тоді як загального поняття правового режиму об'єктів цивільно-правових зв'язків не сформульовано та взагалі бути не може [11].

Заперечуючи можливість існування правового режиму речей цивілісти зазначають, що в літературі та законодавстві часто доводиться зустрічатися з таким виразом, як «правовий режим речей» («правовий режим основних засобів», «правовий режим оборотних засобів» та ін.). При цьому зрозуміло, що ніякого правового режиму речей насправді немає й бути не може. В дійсності правовий режим встановлюється не для речей, а для пов'язаної з ним поведінки людей. Але оскільки речі є матеріальним, а поведінка - юридичним об'єктом правовідношення і оскільки, нормуючи юридичний об'єкт, законодавець враховує, з яким матеріальним об'єктом він пов'язаний, такий скорочений словесний образ «правовий режим речей» стає зрозумілим і не повинен породжувати непорозуміння. Закріплені в законі «правовий режим» речей є лише юридичним засобом забезпечення певного характеру діяльності громадян» [11].

О.В. Даніленко, розкриваючи на основі загально-теоретичних досліджень істотні положення, на яких ґрунтується характеристика правового режиму грошей зазначає, що об'єктом правового режиму, як особливого порядку правового регулювання, завжди виступають відповідні суспільні відносини; по-друге, правовий режим забезпечується в результаті дії комплексу правових засобів, за допомогою яких здійснюється

правове регулювання; по-третє, правовий режим спрямований на досягнення певної мети. При цьому під правовим режимом грошей розуміється «забезпечений в результаті дії комплексу правових засобів особливий порядок правового регулювання майнових відносин, що встановлює обсяг та зміст суб'єктивних прав та обов'язків з приводу грошей серед усіх учасників цивільних правовідносин в усьому їх різноманітті»[12].

Як ми бачимо, хоча мова і йде про правовий режим грошей, науковець фокусує увагу на суб'єктивних правах та обов'язках, тобто поведінці осіб, що виникають з приводу цього об'єкту, тоді як термін «правовий режим грошей» застосовується більш як умовний.

Досліджуючи цивільно-правовий режим певного явища науковці зазначають, що останній визначається: правовими нормами, які містяться у нормативно-правових актах та відносять дане явище об'єктивної дійсності до кола об'єктів цивільних прав; правовими нормами, які містяться у нормативно-правових актах та відносять дане явище об'єктивної дійсності до того чи іншого різновиду об'єктів цивільних прав; правовими нормами що містяться у нормативно-правових актах щодо конкретного різновиду об'єктів цивільних прав до яких віднесено дане явище в силу дії норм визначених у другій групі та/або правовими нормами, що містяться в індивідуально-правових актах відносно даного явища, якщо такі є [13].

Із наведеним можна погодитися стосовно традиційних об'єктів цивільних прав, цивільно-правовий режим яких, визначається у нормативно-правових актах або індивідуально-правових актах, наприклад, грошей чи об'єктів права інтелектуальної власності. Разом із тим таке визначення не можна застосувати до нетипових об'єктів цивільного права [12].

Враховуючи відсутність норм, які б достатньою мірою регулювали правовідносини, що виникають із приводу нетипових об'єктів цивільного права, другу та третю категорію факторів для визначення правового режиму останніх затасувати проблематично.

В свою чергу, перша група факторів пропонує нам визначити характерні ознаки явища, як

об'єкта цивільного права, тобто надати його правову характеристику, для чого, в свою чергу необхідно визначити функції та характерні ознаки цього об'єкту, тобто його правову природу.

Саме цей блок, на нашу думку, за відсутності інших можливостей доцільно застосовувати для спроби моделювання правового режиму нетипових об'єктів цивільного права.

В свою чергу, вирішуючи проблематику моделювання правового режиму нетипових об'єктів права інтелектуальної власності В.І. Жуков виходив із концепції «об'єкта-дії». Поняття правового режиму об'єкта права вчений ставив у залежність не тільки та не скільки від волі людини (суб'єкта права), скільки від властивостей, об'єктивно притаманних об'єкту та тим самим детермінуючим поведінку людини. На думку вченого, концепція «об'єкта-дії» має більшу вирішальну здатність щодо перехресних правовідносин, які виникають між багатьма суб'єктами права з приводу одного та того ж самого матеріального та духовного об'єкта. У таких правовідносинах зміст прав та обов'язків залежить не лише від волі сторін, а й від об'єктивно притаманних даному об'єкту властивостей [14, с. 127-137].

Аналізуючи об'єкти цивільних прав з позиції їх нетиповості сучасні вчені, вважають за необхідне визначити те, наскільки той чи інший об'єкт є типовим, для чого пропонується виходити в першу чергу з видів об'єктів цивільних прав, закріплених у ст. 177 ЦК України. Найбільш типові об'єкти (для яких розроблено правовий режим та опрацьовані інші юридичні засоби) в тій чи іншій мірі відображені в ЦК України.

Звідси можна зробити попередній висновок, що, хоча перелік об'єктів цивільних прав, викладених у нормах ст. 177 ЦК України, не є вичерпним, про що свідчить конструкція, що об'єктами цивільних прав є інші матеріальні і нематеріальні блага, нетиповими слід вважати ті з них, які не відображені в ЦК України та/або не мають свого правового режиму, закріпленого в ЦК України та/або інших нормативно-правових актах.

Надаючи характеристику сучасним проявам «нетиповості» об'єктів цивільного права, науковці виокремлюють наступні ключові аспекти, пов'язані з класифікацією об'єкта як нетипового. Поява нових (або трансформація існуючих) благ обумовлює необхідність визначення сутності об'єктів цивільних прав, що (яка властивість чи яка характеристика) дозволяє кваліфікувати благо як об'єкт цивільних прав. Завдяки цьому можна встановити кому і на яких правах може належати благо; яким чином воно буде залучено до цивільного обороту; способи захисту прав на таке благо. Окрім того зазначається, що сутність блага та середовище існування останнього певним чином впливають на його кваліфікацію у якості об'єкта цивільного права.

Так, наприклад, до нетипових об'єктів цивільного права, можна віднести доменне ім'я, адже згадка про нього в ЦК України взагалі відсутня, а в інших нормативно-правових актах, вони обмежуються наведенням визначення доменних імен та окремими деліктами, що вочевидь не встановлює правовий режим цього явища.

Разом із тим, щоб кваліфікувати певне явище, як благо, в розумінні ЦК України, необхідно виявити сутність цих явищ (їх істотні характеристики та властивості, середовище існування), - ті речові межі, що обумовлюють певну дозволу поведінку осіб стосовно них. Відповідно, правила такої поведінки, закріплені у нормах права й становитимуть правовий режим доменних імен.

Саме такий підхід пропонує теорія «об'єкта-дії» Я.М. Магазінера та О.С. Йоффе, що найбільш вдало може бути застосована до нетипових об'єктів цивільного права, (зокрема, доменних імен) з метою подальшого визначення правового режиму останніх.

Однак, якщо єдиним об'єктом цивільного права визначається поведінка зобов'язаної особи (чужі дії), яке ж місце самого явища у правовідносинах, що виникають стосовно цього явища?

Задаючись аналогічним питанням щодо місця речей в правовідносинах, О.С. Йоффе, згодом висунув теорію, за якою у правовідноси-

нах необхідно вирізняти два об'єкти: юридичний – дію та матеріальний – річ [10].

Юридичні та матеріальні об'єкти, як зазначав О.С. Йоффе, мають для правовідношення істотно різне значення. На юридичний об'єкт (поведінку зобов'язаної особи) правовідносини впливають безпосередньо. На речі (матеріальний об'єкт) правовідносини можуть впливати опосередковано - лише через поведінку його учасників [10].

Завдяки розмежуванню матеріального та юридичного об'єктів О.С. Йоффе вирішує проблему існування безоб'єктних правовідносин, адже навіть, коли у правовідносинах відсутній матеріальний об'єкт, в них завжди залишається об'єкт юридичний – та поведінка зобов'язаної особи, на яку може претендувати уповноважений [10].

Оскільки, застосування терміну «матеріальний об'єкт» до нетипових об'єктів цивільного права, зокрема, доменних імен, враховуючи фізичну природу останніх, може бути лише умовним, звернемось до традиції римського приватного права. Так, однією з форм визначення нетиповості в римському приватному праві була конструкція «квазі», що в римському праві позначала подібні, аналогічні ситуації. Наприклад, у речовому праві – узуфрукт та квазіузуфрукт [15].

Отже, на нашу думку, у правовідносинах стосовно нетипових об'єктів цивільного права – нематеріальних явищ, зокрема, доменних імен, доцільно замість терміну «матеріальний» об'єкт застосовувати термін – «квазіматеріальний».

Таке розмежування надає можливість через сутність явища (характеристики, властивості, середовища існування) визначити у правовідносинах, що виникають з приводу нетипових об'єктів цивільного права: юридичний об'єкт – поведінку зобов'язаної особи, на яку спрямовані суб'єктивні права та обов'язки та квазіматеріальний об'єкт – явище, із яким ці правовідносини пов'язані. Щодо доменних імен, юридичним об'єктом виступає поведінка зобов'язаного учасника правовідносин, а квазіматеріальним об'єктом – доменне ім'я, як таке.

Досліджуючи правовий режим нетипових об'єктів права інтелектуальної власності

В.І. Жуков зазначав, що до кола об'єктів права інтелектуальної власності відносяться не лише відомі, типові – винаходи, відкриття, промислові зразки, тощо, але й нетипові для традиційних об'єктів прав інтелектуальної власності об'єкти технотроніки, механотроніки, телематики, а також нетипові об'єкти інформації. Більшість із них не має чіткого правового режиму, хоча фактично визнаються у цивільному обороті [16].

Аналогічна ситуація складається щодо доменних імен. Так, не маючи свого правового інституту у науці цивільного права та місця серед об'єктів цивільного права, доменне ім'я активно використовується у цивільному обороті, що підтверджується, зокрема, судовою практикою, яка складається щодо доменних імен та, зокрема, так званих доменних спорів.

Намагаючись змоделювати правовий режим нетипових об'єктів В.І. Жуков зазначав, що поняття правового режиму об'єкта цивільного права ми ставимо в залежність не тільки й не стільки від волі людини (суб'єкта права) скільки від властивостей, об'єктивно йому притаманних і, тим самим, детермінуючих його поведінку [16].

У розвиток цієї концепції А.Г. Дідук під правовим режимом інформації, конфіденційної інформації пропонує розуміти «урахування» законодавцем природних властивостей та ознак, об'єктивно їй притаманних та зазначає, що саме з цими властивостями чинне цивільне законодавство і пов'язує певні правові наслідки [17].

Ми погоджуємось з такими позиціями та виходячи з наведеного, правовий режим нетипових об'єктів цивільного права пропонується визначити, як сукупність властивостей та об'єктивно притаманних ознак, із якими норми права пов'язують правові наслідки.

Висновки. Інтерпретація поняття «правовий режим» на загально-теоретичному рівні залишається досить різноманітною та залежить від багатьох чинників, зокрема, площини застосування.

Правового режиму об'єктів цивільних прав насправді бути не може, це лише умовне поняття, під яким розуміється сукупність норм та правил, що закріплені в нормативно-правових

актах та регулюють поведінку людей (суб'єктів права) відносно певного явища.

Розумінням цивільно-правового режиму певного явища прямо залежить від трактування поняття об'єктів цивільного права.

Найкраще для визначення правового режиму нетипових об'єктів цивільного права можливо пристосувати теорію «об'єкта дії». У правовідносинах, що виникають із приводу нетипових об'єктів цивільного права, зокрема, доменних імен, слід визначити юридичний об'єкт – поведінку зобов'язаної особи та квазіматеріальний об'єкт, що складатиме явище нематеріального світу з яким ця поведінка пов'язана (доменне ім'я, як таке). Цивільно-правовий режим нетипових об'єктів цивільного права обумовлюється правовою природою останніх та пропонується визначити, як сукупність властивостей та об'єктивно притаманних ознак нетипового об'єкта, з якими норми права пов'язують певні правові наслідки.

Література

1. Резолюція 3103 (XXVIII) Генеральної Асамблеї ООН «Основні принципи правового режиму комбатантів, що борються проти колоніального та іноземного панування». ООН; Резолюція, Принципи, Міжнародний документ від 12 груд. 1973 р. № 3103. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j34#Text.

2. Конституція України: Закон від 28 чер. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

3. Цивільний кодекс України: Закон від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

4. Словник іншомовних слів. URL: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%F0%E5%E6%E8%EC>.

5. William Hurst. Ruling before the Law. The Politics of Legal Regimes in China and Indonesia Cambridge University Press. April 2018. ISBN: 9781108551502. URL: <https://doi.org/10.1017/9781108551502>.

6. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ: «Укр. енцикл.», 1998. ISBN 966-7492-00-1.

URL: http://leksika.com.ua/19571206/legal/pravovi_u_rezhim.

7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (енциклопедичний курс): підруч. Видання 2-е, переробл. і допов. Харків: Еспада, 2009. 752 с.

8. Яковлев О.А. Правовий режим: підходи до визначення поняття. *Право та інновації*. 2015. № 2(10). С. 81-85.

9. Коссе Д.Д. Значення та сутність правового режиму в правовій системі. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 2. С. 25-29.

10. Дідук А.Г. Правовий режим інформації як об'єкта цивільного права. *Міжнародний вісник Університету державної фіскальної служби України*. 2017. № 3. С. 50-57.

11. Дідук А.Г. Правовий режим інформації, конфіденційної інформації (комерційної таємниці та ноу-хау): проблеми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2013. Вип. 22. Т. 2. Ч. 1. С. 142-147.

12. Даніленко О.В. Правовий режим грошей як об'єктів цивільних прав: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2017. 19 с.

13. Дідук А.Г. Правовий режим конфіденційної інформації (комерційної таємниці) в Україні. *Вісник Університету внутрішніх справ*. 2000. Спецвипуск. С. 51-58.

14. Жуков В.И. Методология подхода к объектам информатики как к объектам гражданского правоотношения. Социальные и правовые вопросы развития вычислительной техники и научно-технического творчества. Труды по социальным проблемам кибернетики. *Ученые записки Тартуского государственного университета*. Тарту. 1989. 172 с.

15. Харьковская цивилистическая школа: объекты гражданских прав: монография / И.В. Спасибо-Фатеева, В.И. Крат, О.П. Печеный и др.; под общ. ред. И.В. Спасибо-Фатеевой. Харьков: Право, 2015. 720 с.

16. Жуков В.И. Правовой режим нетипичных объектов интеллектуальной собственности. *Правовое государство. Проблемы правотворчества*. Тарту. 1989. С. 191-197.

17. Дідук А.Г. Правовий режим конфіденційної інформації: цивільно-правовий аспект:

автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2008. 21 с.

References

1. Rezolucija 3103 (XXVIII) General'noi' Asamblei' OON «Osnovni pryncypy pravovogo rezhymu kombatantiv, shho borjut'sja proty kolonial'nogo ta inozemnogo panuvannja». OON; Rezolucija, Pryncypy, Mizhnarodnyj dokument vid 12 grud. 1973 r. № 3103. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j34#Text.

2. Konstytucija Ukrai'ny: Zakon vid 28 cher. 1996 r. № 254k/96-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

3. Cyvil'nyj kodeks Ukrai'ny: Zakon vid 16 sich. 2003 r. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

4. Slovnyk inshomovnyh sliv. URL: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%F0%E5%E6%E8%EC>.

5. William Hurst. Ruling before the Law. The Politics of Legal Regimes in China and Indonesia Cambridge University Press. April 2018. ISBN: 9781108551502. URL: <https://doi.org/10.1017/9781108551502>.

6. Jurydychna encyklopedija: v 6 t. / redkol.: Ju.S. Shemshuchenko (golova redkol.) ta in. Kyi'v: «Ukr. encykl.», 1998. ISBN 966-7492-00-1. URL: http://leksika.com.ua/19571206/legal/pravoviy_rezhim.

7. Skakun O.F. Teorija derzhavy i prava (encyklopedychnyj kurs): pidruch. Vydannja 2-e, pererobl. i dopov. Harkiv: Espada, 2009. 752 s.

8. Jakovljev O.A. Pravovyj rezhym: pidhody do vyznachennja ponjattja. Pravo ta innovacii'. 2015. № 2(10). S. 81-85.

9. Kosse D.D. Znachennja ta sutnist' pravovogo rezhymu v pravovij systemi. Chasopys Kyi'vs'kogo universytetu prava. 2010. № 2. S. 25-29.

10. Diduk A.G. Pravovyj rezhym informacii' jak ob'jekta cyvil'nogo prava. Mizhnarodnyj visnyk Universytetu derzhavnoi' fiskal'noi' sluzhby Ukrai'ny. 2017. № 3. S. 50-57.

11. Diduk A.G. Pravovyj rezhym informacii', konfidencijnoi' informacii' (komercijnoi' tajemnyci ta nou-hau): problemy. Naukovyj visnyk Uzhgorods'kogo nacional'nogo universytetu. Serija «Pravo». 2013. Vyp. 22. T. 2. Ch. 1. S. 142-147.

12. Danilenko O.V. Pravovyj rezhym groshej jak ob'ektivnyh prav: avtoref. dys. ... kand. juryd. nauk: 12.00.03. Harkiv, 2017. 19 s.

13. Diduk A.G. Pravovyj rezhym konfidencijnoi' informacii' (komercijnoi' tajemnyci) v Ukrai'ni. Visnyk Universytetu vnutrishnih sprav. 2000. Specvypusk. S. 51-58.

14. Zhukov V.I. Metodologija podhoda k ob'ektam informatiki kak k ob'ektam grazhdanskogo pravootnoshenija. Social'nye i pravovye voprosy razvitija vychislitel'noj tehniki i nauchno-tehnicheskogo tvorchestva. Trudy po social'nym problemam kibernetiki. Uchenye zapiski Tartuskogo gosudarstvennogo universiteta. Tartu. 1989. 172 s.

15. Har'kovskaja civilisticheskaja shkola: ob'ekty grazhdanskih prav: monografija / I.V. Spasibo-Fateeva, V.I. Krat, O.P. Pechenyj i dr.; pod obshh. red. I.V. Spasibo-Fateevoj. Har'kov: Pravo, 2015. 720 s.

16. Zhukov V.I. Pravovoj rezhim netipichnyh ob'ektiv intelektual'noj sobstvennosti. Pravovoe gosudarstvo. Problemy pravotvorchestva. Tartu. 1989. S. 191-197.

17. Diduk A.G. Pravovyj rezhym konfidencijnoi' informacii': cyvil'no-pravovyj aspekt: avtoref. dys. ... kand. juryd. nauk: 12.00.03. Harkiv, 2008. 21 s.

PROBLEMS OF DETERMINING THE LEGAL REGIME OF DOMAIN NAMES

National Aviation University
Liubomyra Huzara Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine
E-mail: alisa-d@ukr.net

*The purpose of this article is to invent approaches to determine the legal regime of atypical objects of civil law, in particular, domain names. For this, it is necessary to analyze the level of general theoretical development of the definition of «legal regime» in the science of law, existing positions regarding the concept of legal regime of objects of civil law. After that, determine the signs of atypical objects of civil law and, taking into account their specifics, determine the optimal approaches to modeling the legal regime of the latter. **The methodological basis** of the research is general scientific and special methods of cognition. The use of these methods made it possible to describe the problems of determining the legal regime of domain names. **Results:** the civil-law regime of domain names is determined by their legal nature and it is proposed to define as a set of properties and objectively inherent features of a given non-typical object, with which legal norms associate certain legal consequences. **Discussion:** applying existing approaches to determining the legal regime of civil rights objects to new objects of civil rights is problematic, since such objects are atypical and require the invention of new principles of modeling the legal regime.*

Legal systems do not always respond quickly to the emergence of new objects of technology and the rapid development of legal relations in relation to these objects. As a result, the actually existing phenomena do not have legislative regulation and their own legal institutions, and the existing legal mechanisms are not adapted to solve the problems that arise in the field of digital technologies. As a result, legal problems arise: legislative gaps and contradictions. One of the examples of these technology objects is a domain name. There is currently no legal regulation of the domain name. The legal regime of the specified object of civil law is also not defined.

Against the background of the transition of society to the era of the digital economy, it is difficult to overestimate the importance of regulating legal relations that arise in relation to non-typical objects of civil rights, in particular, on the Internet. Unfortunately, the existing legal systems are not always able to fully regulate the legal relations formed around non-typical objects of civil rights. Under such circumstances, for the effective exercise of rights regarding non-typical objects of civil rights, it is necessary at the level of general theoretical development to invent new ways of determining the legal regime of the latter.

Key words: legal regime; objects of civil rights; atypical objects of civil rights; domain names; digital economy; Internet network.

Стаття надійшла до редакції 30.08.2022